

ศึกษาวิเคราะห์การบริหารจัดการเชิงพุทธของเทศบาลตำบลวังดินอำเภอลี่ จังหวัดลำพูน

AN ANALYTICAL STUDY OF BUDDHIST MANAGEMENT OF
WANGDIN MUNICIPALITY, LI DISTRICT, LAMPHUN PROVINCE

พระณรงค์ฤทธิ์ เตชธโร (จอมศรี)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาสงฆ์ลำพูน

narongritjomsri@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาระบบและกลไกการบริหารจัดการเชิงพุทธ ของเทศบาลตำบลวังดิน อำเภอลี่ จังหวัดลำพูน 2) เพื่อศึกษากิจกรรมการบริหารจัดการเชิงพุทธ ของเทศบาลตำบลวังดิน อำเภอลี่ จังหวัดลำพูน 3) เพื่อวิเคราะห์การประยุกต์การบริหารจัดการเชิงพุทธ ของเทศบาลตำบลวังดิน อำเภอลี่ จังหวัดลำพูน การวิจัยนี้ ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการศึกษา เก็บรวบรวมข้อมูล จากเอกสารและการสัมภาษณ์เชิงลึก ซึ่งกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ ประกอบด้วยกลุ่มบุคคลในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาลตำบลวังดิน อำเภอลี่ จังหวัดลำพูน จำนวน 20 คน แล้วนำข้อมูล มาวิเคราะห์เชิงเหตุผล ในรูปแบบพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่าระบบและกลไกการบริหารและการพัฒนาของเทศบาลตำบลวังดินเป็นภารกิจหลักขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ภายใต้การปฏิรูประบบราชการแบบใหม่จึงมีการปรับเปลี่ยนการบริหารราชการให้เป็นระบบมากขึ้น ปัจจุบันมีการปรับปรุงแผนพัฒนาแบบใหม่ จากเดิม กิจกรรมเชิงพุทธของเทศบาลตำบลวังดินหรือยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้มีการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของบุคลากร ด้านกิจกรรม จริยธรรมและคุณธรรมทุกกลุ่มองค์กร ส่งเสริมสนับสนุนอนุรักษ์ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และ วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา อนุรักษ์ พื้นฟู สืบสาน เผยแพร่ ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น อนุรักษ์และพัฒนาแหล่งโบราณสถาน โบราณวัตถุ และสถานที่สำคัญของพระพุทธศาสนา การบริหารเชิงพุทธของเทศบาลตำบลวังดินนั้น พบว่ามีการนำหลักพุทธธรรมมาประยุกต์ใช้ยังไม่เพียงพอ

มีข้อเสนอแนะให้ผู้บริหารและพนักงานราชการ บริหารองค์กรโดยการนำหลักพุทธธรรม มาบูรณาการให้สอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาลทั้ง 6 ด้าน เพราะหลักธรรมาภิบาลเป็นการบริหาร การปกครองที่ดี ที่ทุก ๆ ภาคส่วนเห็นว่าเป็นสิ่งที่ดีงามเหมาะที่จะนำมาใช้ในการบริหารองค์กรเทศบาล ตำบลวังดิน ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ: การบริหารจัดการเชิงพุทธ. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. กิจกรรมเชิงพุทธ

Abstract

This thesis aims to study the Buddhist management system and mechanism and to investigate the buddhist management activities along with the application of buddhist management analysis of WangDin Subdistrict Municipality. Li District. Lamphun province. This thesis uses qualitative research methodology Studied data collection from Documentary Analysis and in-depth interviews. The informant group consists of people in the local government organization of Wang Din Subdistrict Municipality. Li District. Lamphun Province. 20 people. Then use the data to analyze reasonably in descriptive form.

The study indicates that the system and mechanism of administration and development of WangDin Subdistrict Municipality are the main mission of the local administrative organization. Under the new bureaucratic reform. there has been a change in government administration. At present. the new development plan which has been improved from the original results is in the Buddhist activities of WangDin Subdistrict Municipality. or the developmental strategy of religion. arts. culture and local wisdom by staffs Promotion and Potential the activities of ethics and morality in all groups of organization. Promoted and supported of arts. conservation culture. traditions. local wisdom and important Buddhist holidays was preservation. restoration. of propagate culture and local wisdom archaeological sites and finds were also enhanced. The finding has shown that the employment of Buddhist principles in administrative management of WangDin Subdistrict Municipality was low.

Therefore. suggestions for executives and employees to manage the business with consideration and application of good governance of all 6 aspects were proposed. due to its suitability and efficiency for applying in WangDin Subdistrict Municipality.

Keywords: Buddhist Management. Local government organization. Buddhist activities.

บทนำ

ปัจจุบันสังคมไทยเกิดความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เทคโนโลยีสมัยใหม่ได้ถูกนำมาใช้และกลายเป็นส่วนหนึ่งในการดำเนินชีวิต การเปลี่ยนแปลงของระบบสังคมทั้งในระดับประเทศ ระดับองค์กร ระดับครอบครัว รวมถึงเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ที่ปรากฏ

ให้เห็นทุกวันนี้ผ่านสื่อทุกแขนง ล้วนเป็นผลกระทบจากการเจริญเติบโตของเทคโนโลยีแห่งยุคโลกาภิวัตน์ องค์กรมากมายได้ก่อตั้งขึ้น ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และกลุ่มองค์กรอิสระ ซึ่งเข้ามามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาประเทศ โดยแต่ละองค์กร ได้ทำหน้าที่อย่างเป็นเอกเทศ จนอาจลืมนโยบายขององค์กร อาจเป็นต้นเหตุที่สำคัญของการพัฒนาที่ไม่ตรงเป้าประสงค์ ทำให้เกิดการประหลาดมีขอบ ใช้อำนาจหน้าที่เพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับตนเองหรือฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง

องค์กรเพื่อการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ ได้เสนอแนวคิดเป็นการแสดงถึงทรรศนะว่า การพัฒนา ถ้าขาดการบริหารกิจการที่ดี อาจทำให้เกิดการคอร์รัปชัน เป็นปัญหาสำคัญอันเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาของแต่ละประเทศ ซึ่งจะส่งผลกระทบที่สำคัญ คือ เป็นอุปสรรคต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ เกิดอาชญากรรม เกิดความยากจน ลักษณะดังกล่าวผลักดันให้เกิดแนวคิดเกี่ยวกับการเปลี่ยนกระบวนทัศน์ใหม่ จากการดูแลโดยรัฐบาล เป็นการดูแลสังคมโดยรัฐและประชาชน นำไปสู่การก่อให้เกิดแนวคิดของการบริหารกิจการที่ดีในที่สุด

คำว่า การบริหาร (Administration) และ การจัดการ (Management) ได้มีการนำมาใช้ควบคู่กันไป ซึ่งนักวิชาการได้ให้คำนิยามว่า การบริหาร นั้น นิยมใช้ในการบริหารระดับสูง เป็นวิธีการทำงานสำเร็จโดยอาศัยผู้อื่น โดยที่ผู้บริหารต้องคำนึงถึง องค์ประกอบหลายอย่างในการทำงาน องค์ประกอบพื้นฐานเหล่านี้เรียกเป็นตัวย่อ คือ POSDC โดยมีรายละเอียด ดังนี้ การวางแผน (Planning) เป็นการกำหนดแนวทางการดำเนินงานเพื่อให้สำเร็จผู้บริหารที่ดีต้องมีวิสัยทัศน์กว้างไกลเพื่อกำหนดทิศทางขององค์กร. การจัดองค์การ (Organizing) เป็นการกำหนดโครงสร้างความสัมพันธ์ของสมาชิกและ สายบังคับบัญชาภายในองค์กร มีการแบ่งงานกันทำและกระจายอำนาจ. งานบุคลากร (Staffing) เป็นการสรรหาบุคลากรใหม่ การพัฒนาบุคลากรและการใช้คนให้เหมาะสมกับงาน. การอำนวยการ (Directing) เป็นการสื่อสารเพื่อให้เกิดการดำเนินงานตามแผน ผู้บริหารต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและต้องมีภาวะผู้นำ. การกำกับดูแล (Controlling) เป็นการควบคุมคุณภาพของการปฏิบัติงานภายในองค์กร รวมทั้งกระบวนการแก้ปัญหาภายในองค์กร (พระธรรมโกศาจารย์. 2549: 3-5)

การปกครองระบอบประชาธิปไตยของประเทศไทยนั้นเริ่มตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2475 เป็นต้นมา อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนชาวไทย มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข พระองค์ทรงใช้อำนาจนั้นทางรัฐสภา ทางคณะรัฐมนตรี และทางศาล จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องวางรากฐานการพัฒนาประเทศให้คนดีได้ปกครองประเทศบ้านเมือง ประเทศไทยได้นำเอาหลักการบริหารกิจการที่ดี หรือ หลักธรรมาภิบาลมาใช้เป็นแนวทางการดำเนินการบริหารจัดการของรัฐ โดยเฉพาะเป็นการเริ่มต้น การแสดงออกและตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารกิจการที่ดี ภายหลังการประกาศใช้ธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 และภายหลังจากการประสบกับภาวะปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจต่าง ๆ (บวรศักดิ์ อุวรรณโณ. 2542: 2)

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล เป็นรูปแบบที่มีประสิทธิภาพแก่ องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น ในการบริหารจัดการด้านต่าง ๆ หากจะบริหารให้ประสบความสำเร็จได้นั้น จะต้องใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเป็นเครื่องมือในการบริหารด้วย ในหน่วยงานองค์กรภายในประเทศ ภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรอิสระ ได้มีการนำแนวคิดเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลนี้ ไปปรับใช้อย่างเห็นได้ชัด มีการปรับปรุงการบริหารให้มีคุณภาพ มีบริการสาธารณะต่าง ๆ ให้เป็นที่พึงพอใจของประชาชน (ปกรณ มหากันธา. 2556: 1)

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานราชการที่มีความเป็นอิสระในการปกครองตนเอง ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา พระราชบัญญัติกำหนดแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ความรับผิดชอบ คือ เป็นงานที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของท้องถิ่น และงานที่เกี่ยวกับการอำนวยความสะดวก ในชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชน เป็นงานที่เกี่ยวกับการป้องกันภัย รักษาความปลอดภัย เป็นงานที่เกี่ยวกับสวัสดิการสังคม

เทศบาลตำบลวังดิน อำเภอฝาง จังหวัดลำพูน เป็นอีกหนึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ต่อการพัฒนาชุมชน สังคม และประเทศชาติ เพราะเป็นหน่วยงานที่มีบทบาท หน้าที่ในการส่งเสริม สนับสนุน กิจกรรมทางด้าน ศาสนา การศึกษา จารีตประเพณี วัฒนธรรม สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้ อีกทั้งยังเป็นหน่วยงานที่ได้รับรางวัลที่ 2 (เทศบาลตำบล ประเภททั่วไป) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดี ประจำปี พ.ศ. 2559 จากสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เมื่อวันที่ 22 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ.2560 ที่ผ่านมา

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารจัดการเชิงพุทธของ เทศบาลตำบลวังดิน อำเภอฝาง จังหวัดลำพูน เพื่อที่จะศึกษาระบบ กลไก และกิจกรรม การบริหาร จัดการเชิงพุทธ พร้อมทั้งวิเคราะห์การประยุกต์การบริหารจัดการเชิงพุทธ โดยการนำเอาหลักธรรมาภิบาลและหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา มาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นตามแนวทางพระพุทธศาสนา เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานของผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้อง สำหรับนำไปประกอบการวางแผน กำหนดโครงสร้าง นโยบาย รูปแบบ การบริหารจัดการในด้านต่าง เป็นแบบอย่างที่ดีแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์กรอื่นๆ ในสังคมไทย อันจะนำมาซึ่ง ประโยชน์สุขของประชาชน สังคม และประเทศชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระบบและกลไกการบริหารจัดการเชิงพุทธ ของเทศบาลตำบลวังดิน อำเภอฝาง จังหวัดลำพูน

2. เพื่อศึกษากิจกรรมการบริหารจัดการเชิงพุทธ ของเทศบาลตำบลวังดิน อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน

3. เพื่อวิเคราะห์การประยุกต์การบริหารจัดการเชิงพุทธ ของเทศบาลตำบลวังดิน อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการศึกษาวิเคราะห์เอกสาร (Documentary Analysis) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และมุ่งศึกษาระบบ กลไก กิจกรรม การบริหารจัดการเชิงพุทธขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และวิเคราะห์การประยุกต์การบริหารจัดการเชิงพุทธ ตามแนวทางพระพุทธศาสนา โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกถึงประเด็นต่าง ๆ ประกอบด้วยกลุ่มบุคคลในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาลตำบลวังดิน อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน รวมทั้งหมด 20 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้ศึกษาวิจัยได้ใช้ระเบียบวิธีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ การเตรียมตัวของผู้ศึกษาวิจัยจึงเป็นสิ่งสำคัญ เนื่องจากจะต้องลงไปศึกษากับกลุ่มประชากรที่ต้องการศึกษา เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการให้ข้อมูลในประเด็นต่าง ๆ ในลักษณะการเจาะลึก เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เชิงเหตุผลและมีการตรวจสอบข้อมูลในระหว่างการเก็บข้อมูล โดยใช้กระบวนการอย่างมีส่วนร่วม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือ ครอบคลุมตามประเด็นของวัตถุประสงค์การศึกษาวิจัย โดยมีวิธีการในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

(ก) การสัมภาษณ์เชิงลึก

ผู้ศึกษาวิจัยใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่สำคัญที่สุด ซึ่งผู้ศึกษาวิจัยใช้ภาษาสื่อสารพูดคุย หรือที่เรียกอย่างเป็นทางการว่าการสัมภาษณ์ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลไม่ว่าจะเป็นข้อมูลด้านข้อเท็จจริง ข้อมูลความคิดเห็นและเจตคติ รูปแบบการสัมภาษณ์นั้นมีการสัมภาษณ์ที่เป็นทางการและการพูดคุยอย่างเป็นกันเอง มีคำถามทั้งที่มีโครงสร้างและกึ่งโครงสร้าง เพื่อค้นหาแนวคิด รูปแบบปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหา การวิจัย เรื่อง ศึกษาวิเคราะห์การบริหารจัดการเชิงพุทธของเทศบาลตำบลวังดิน อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน จากผู้ให้สัมภาษณ์ที่ผู้ศึกษาวิจัยได้สร้างขึ้นเองโดยแบ่งเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 สัมภาษณ์เกี่ยวกับรูปแบบและกลไกรวมถึงกิจกรรมการบริหารจัดการเชิงพุทธของเทศบาลตำบลวังดิน อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน

(ข) การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาวิจัยนำข้อมูล ไปวิเคราะห์วิจัยเชิงคุณภาพได้ทำการตรวจสอบและวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นไปพร้อมๆ กับการเก็บข้อมูลทุกระยะ โดยใช้เทคนิค กระบวนการเก็บข้อมูลที่มีคุณภาพ จากประเด็นคำถามตามกรอบการสัมภาษณ์ หากได้รับการยืนยันคำตอบจากกลุ่มเป้าหมายที่แตกต่างกันในเวลาและสถานที่ ผู้ศึกษาวิจัยจะถือว่าข้อมูลมีความถูกต้องเป็นจริง อนึ่งในการเก็บข้อมูล ในแต่ละประเด็น ผู้ศึกษาวิจัยเก็บข้อมูลในกลุ่มเป้าหมาย ที่มีความหลากหลาย หากมีความสงสัยในประเด็นใด ก็หาข้อมูลเพิ่มเติมในการพูดคุยซักถามข้อมูลดังกล่าวนอกเหนือจากการสัมภาษณ์เชิงลึก การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกนั้น ผู้ศึกษาวิจัยจะนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ในรูปแบบพรรณนาวิเคราะห์ โดยการนำเสนอข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการบริหารจัดการเชิงพุทธของเทศบาลตำบลวังดิน อำเภอฝาง จังหวัดลำพูน

ผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง ศึกษาวิเคราะห์การบริหารจัดการเชิงพุทธของเทศบาลตำบลวังดิน อำเภอฝาง จังหวัดลำพูน มีเนื้อหาสาระสำคัญ ซึ่งสรุปได้ต่อไปนี้

ระบบและกลไกการบริหารจัดการเชิงพุทธ ของเทศบาลตำบลวังดิน อำเภอฝาง จังหวัดลำพูน พบว่า อาณาเขตและสภาพทั่วไปของเทศบาลตำบลวังดิน ตั้งอยู่เลขที่ 540 ถนนบุญจิต ตำบลฝาง อำเภอฝาง จังหวัดลำพูน ห่างจากตัวเมืองลำพูน ไปทางทิศใต้ประมาณ 105 กิโลเมตร ติดต่อกับทางรถยนต์ขนาด มีพื้นที่ 6.35 ตารางกิโลเมตร หรือ 3,967.93 ไร่ มีอาณาเขต

ทิศเหนือ ติดต่อกับเขตองค์การบริหารส่วนตำบลป่าไผ่

ทิศตะวันออก ติดต่อกับเขตเทศบาลตำบลฝาง

ทิศใต้ ติดต่อกับเขตเทศบาลตำบลฝาง

ทิศตะวันตก ติดต่อกับเขตเทศบาลตำบลฝาง ขนานกับถนนพหลโยธิน

ทางหลวงหมายเลข 106 ระยะห่างประมาณ 300 เมตร จากทิศเหนือไปตลอดแนว

ข้อมูลประชากร

ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ในเขตเทศบาลตำบลวังดิน มีวัดทั้งหมด 6 วัด ประกอบด้วย 1. วัดหลายหิน หมู่ที่ 4 2. วัดแท่นคำ หมู่ที่ 4 3. วัดลีหลวง หมู่ที่ 6 4. วัดม่วงคำ หมู่ที่ 14 5. วัดพระธาตุห้าดวง หมู่ที่ 15 6. วัดพระธาตุดวงเดียว หมู่ที่ 15

การบริหารและการพัฒนาเป็นภารกิจหลักขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ภายใต้การปฏิรูประบบราชการแบบใหม่จึงมีการปรับเปลี่ยนการบริหารราชการให้เป็นระบบมากขึ้น ปัจจุบันมีการปรับปรุงแผนพัฒนาแบบใหม่จากเดิมมีแผน 1 ปี และแผน 5 ปี แต่ปัจจุบันแก้ไขเป็นแผนยุทธศาสตร์ การพัฒนาตำบลและแผนพัฒนา 3 ปี และที่มาของแผนพัฒนาจะต้องมาจากความต้องการของ

ประชาชน โดยวิธีประชามติ เพื่อเก็บข้อมูลและป้องกันความผิดพลาดจะต้องมีเจ้าหน้าที่ออกจัดเก็บข้อมูลเอง และมีคณะกรรมการกลั่นกรองแผนอีก 1 ชั้นก่อนที่จะนำเข้าสู่ที่ประชุมสภาเพื่ออนุมัติขอใช้แผนโดยยึดหลักแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริขององค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน ในการดำเนินการองค์การบริหารส่วนตำบล ได้ดำเนินการจัดทำและประกาศใช้แผนพัฒนา 3 ปี (พ.ศ. 2557-พ.ศ. 2562) ตั้งแต่วันที่ 27 มิถุนายน พ.ศ. 2556 ซึ่งตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผน และประสานแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กลไกการบริหารเชิงพุทธของเทศบาลตำบลวังดิน อำเภอสี จังหวัดลำพูน

(ก) นำนโยบายของรัฐบาลมาเป็นแนวทางในการบริหารงานให้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

(ข) สนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนทางการเมือง รวมทั้งจัดให้มีการประชาพิจารณ์หรือรับฟังความคิดเห็นก่อนการตัดสินใจในโครงการที่สำคัญๆ และมีผลกระทบต่อชุมชน

(ค) ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนทางการเมืองและพัฒนาท้องถิ่น

(ง) บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้

(จ) นำหลักการ ประองตองและสมานฉันท์มาเป็นแนวทางในการบริหารงานในทุกระดับ

(ฉ) ประสานการทำงาน ประสานงบประมาณในความร่วมมือกับองค์กร ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จในการพัฒนาพื้นที่เทศบาลตำบลวังดิน

(ช) สร้างจิตสำนึกให้พนักงานเทศบาลตำบลวังดินทุกคน ตระหนักว่าประชาชนคือคนสำคัญพร้อมทั้งมีจิตอาสาในการให้บริการที่ดีและประทับใจประชาชน

(ซ) เตรียมความพร้อมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลวังดินในทุกด้านเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC)

(ณ) ส่งเสริม พัฒนา สนับสนุน กิจกรรมของแต่ละชุมชนในเขตเทศบาลตำบลวังดิน ให้มีความเข้มแข็งและทั่วถึง เพื่อให้ชุมชนสามารถสะท้อนปัญหาต่างๆ เข้าสู่เทศบาลตำบลวังดินได้อย่างรวดเร็วและทันต่อความต้องการของประชาชน

กิจกรรมการบริหารจัดการเชิงพุทธ ของเทศบาลตำบลวังดิน อำเภอสี จังหวัดลำพูน พบว่า กิจกรรมเชิงพุทธของเทศบาลตำบลวังดินหรือยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยมีแนวทางการพัฒนา ประกอบด้วย

(1) ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของบุคลากร ด้านกิจกรรม จริยธรรม และคุณธรรมทุกกลุ่มองค์กร

(2) ส่งเสริมสนับสนุน อนุรักษ์ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และวันสำคัญ ทางพระพุทธศาสนา

(3) อนุรักษ์ พื้นฟู สืบสาน เผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น

(4) อนุรักษ์และพัฒนาแหล่งโบราณสถาน โบราณวัตถุ และสถานที่สำคัญ

การสนับสนุนการจัดกิจกรรมเชิงพุทธของเทศบาลตำบลวังดิน

(1) สนับสนุนการศึกษาและการกีฬาให้กับเด็ก เยาวชน ประชาชน กลุ่มผู้ด้อยโอกาส

(2) ส่งเสริมการออกกำลังกาย และการแข่งขันกีฬาในทุกระดับ

(3) สนับสนุนให้มีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ชุมชน

(4) ป้องกันรักษาและส่งเสริมสุขภาพอนามัยของประชาชน

ทางเทศบาลตำบลวังดินได้จัดกิจกรรมที่ดีและสร้างสรรค์มากมายให้กับพนักงานส่วนราชการ เพื่อพัฒนาทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม อาทิเช่น กิจกรรมทอดผ้าป่า. ทอดกฐิน. กิจกรรมเข้าวัดประจำเดือน. กิจกรรมปฏิบัติธรรมและฟังธรรมทุกๆ เดือน. กิจกรรมรดน้ำดำหัวปีใหม่. กิจกรรมอุปสมบทบรรพชาภาคฤดูร้อน. กิจกรรมงดเหล้าเข้าพรรษา. กิจกรรมอบรมธรรมะ. กิจกรรมทำบุญ ตักบาตร. กิจกรรมลด ละ เลิก อบายมุข. กิจกรรมแจกน้ำดื่มงานบุญ. กิจกรรมสวดมนต์ไหว้พระ ทำสมาธิ แผ่เมตตาทุกเช้า. เป็นกิจกรรมที่ทางเทศบาลให้พนักงานส่วนราชการได้ทำทุกเช้าก่อนทำงาน โดยจะเริ่มไหว้พระสวดมนต์ตอนเช้าพร้อมกันทุกส่วนงาน เริ่มตั้งแต่เวลาประมาณ 08.05 น. เป็นต้นไป โดยเริ่มสวดมนต์ไหว้พระ เจริญสมาธิ แผ่เมตตา

การประยุกต์การบริหารจัดการเชิงพุทธ ของเทศบาลตำบลวังดิน อำเภอฝาง จังหวัดลำพูน พบว่า การประยุกต์การบริหารจัดการเชิงพุทธ ของเทศบาลตำบลวังดิน ประกอบไปด้วย

ด้านหลักนิติธรรม พบว่า ประชาชนมีความเข้าใจในเรื่องของกฎหมายและข้อบังคับต่างๆ ซึ่งไม่ได้เป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่อาศัยช่องว่างทางกฎหมายในการทุจริตคอร์รัปชัน

ด้านหลักคุณธรรม พบว่า เจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลวังดินมีการบูรณาการเรื่องระเบียบวินัยในการปฏิบัติงานในองค์ไม่มีการเล่นพรรคเล่นพวก และที่สำคัญเจ้าหน้าที่มีหลักคุณธรรมในการปฏิบัติงาน

ด้านหลักความโปร่งใส พบว่า ทางเทศบาลตำบลวังดินมีการชี้แจงรายละเอียดต่างๆ ของการบริหารทำให้ประชาชนมองว่าการบริหารงานมีความโปร่งใส

ด้านหลักการมีส่วนร่วม พบว่า เทศบาลตำบลวังดินมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารงาน และยังมีการนำความคิดเห็นของประชาชนไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อที่จะให้มีการสนองต่อความต้องการของประชาชนได้ถูกต้อง

ด้านหลักความรับผิดชอบ พบว่า เจ้าหน้าที่ตำบลวังดินมีความรับผิดชอบในการบริหารงาน เพื่อให้เป็นตามวัตถุประสงค์ของโครงการระเบียบแบบแผนต่างๆ ทั้งยังมีความเข้าใจในการปฏิบัติงานที่

ด้านหลักความความคุ้มค่า พบว่า ในองค์กรเองไม่มีการทุจริตด้านทรัพยากรซึ่งทำให้ทรัพยากรบางอย่างบางประเภทเพียงพอต่อการใช้งาน และทางเจ้าหน้าที่สามารถจัดสรรทรัพยากร ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่เทศบาล และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

สรุป

ด้านหลักนิติธรรม บุคลากรของเทศบาลปฏิบัติต่อประชาชนโดยยึดหลักความถูกต้องตามกฎหมายระเบียบข้อบังคับ การบริหารงานของเทศบาลมีความชัดเจนในการปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับของทางราชการ ด้านหลักคุณธรรม บุคลากรของเทศบาลมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สุภาพอ่อนโยน และมีไมตรีจิตพร้อมให้บริการ บุคลากรของเทศบาลปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรมบนพื้นฐานของคุณธรรม และจริยธรรม ด้านหลักความโปร่งใส มีการประกาศให้ประชาชนรับทราบเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ในการได้รับสวัสดิการต่างๆ การบริหารงานของเทศบาล มีการสรุป/เปิดเผยต่อสาธารณะ เช่น ประชาสัมพันธ์/ปิดประกาศให้ประชาชนรับทราบ ด้านหลักการมีส่วนร่วม เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรื่องสำคัญที่มีผลกระทบต่อประชาชน เปิดโอกาสให้ประชาชนมีอิสระที่จะเสนอความคิด และสามารถแสดงความคิดเห็นในการแก้ปัญหาาร่วมกัน ด้านหลักความรับผิดชอบ เทศบาลมีความเอาใจใส่ต่อปัญหาของประชาชนและเร่งแก้ไขเพื่อบรรเทาความเดือดร้อน การให้บริการต่างๆ ของเทศบาลให้ด้วยความรับผิดชอบตอบสนองความต้องการของชุมชน ด้านหลักความคุ้มค่า ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวมและชุมชนมีการรณรงค์ให้ประชาชนใช้ทรัพยากร ธรรมชาติอย่างประหยัดและยึดแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง หลักพุทธธรรมมีความสอดคล้องกับหลัก สังคหวัตถุ 4 คือ ทาน สงเสริม สนับสนุน กิจกรรมเพื่อสังคม งานประเพณีและวัฒนธรรมของท้องถิ่น ทั้งด้านงบประมาณหรือกำลังเจ้าหน้าที่ ตามแผนปฏิบัติงานที่วางไว้ ให้คำปรึกษา คำแนะนำ อำนวยความสะดวก แก่ประชาชนที่มาติดต่องาน ปิยวาจา ทางเทศบาลได้สื่อสารแลกเปลี่ยนความคิดเห็น สร้างทัศนคติที่ดีกับประชาชน ในเรื่องระเบียบ ข้อบังคับ กฎหมาย ทำให้ประชาชนเข้าถึงสิทธิประโยชน์ เกิดความเข้าใจ ให้ความร่วมมือสนับสนุนการดำเนินงานต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพ อุตถจริยา ผู้บริหารและพนักงานราชการประพฤติปฏิบัติตนตามบทบาท หน้าที่ นโยบายและแผนงานที่กำหนดไว้ อย่างเต็มกำลังความสามารถ ประชาชนในชุมชน วัด หรือองค์กรต่างๆ จึงได้รับประโยชน์และเกิดความพึงพอใจ สมานัตตตา ผู้บริหารและพนักงานราชการ สามารถเป็นที่พึ่งให้กับประชาชนได้ เมื่อประชาชนเดือดร้อน มีปัญหาในด้านคุณภาพชีวิต เจ้าหน้าที่ ที่เกี่ยวข้อง จะเข้าไปแก้ไขช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ และยังปฏิบัติตนบนพื้นฐานของเหตุและผลคำนึงถึงความถูกต้องเป็นหลักในการปฏิบัติงาน

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้ ไม่ได้วิเคราะห์เจาะลึกลงไปประเด็นใดประเด็นหนึ่ง ยังมีประเด็นอื่นที่น่าสนใจศึกษาอยู่อีกมาก ซึ่งผู้วิจัยคิดว่าน่าจะมีการศึกษาให้เข้าใจอย่างละเอียดชัดเจนขึ้น ดังนั้น ผู้วิจัยได้ตั้งเป็นข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเรื่อง ควรศึกษาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลต่าง ๆ ตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา เช่น หลักอิทธิบาท 4. หลักพรหมวิหาร 4 หลักอคติ4. สปัจริยธรรม 7 เป็นต้น แล้วนำมาประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน
2. ควรมีการศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลที่เหมาะสมกับการบริหารงานเทศบาลตำบลในยุคปัจจุบัน

References

- กิติ ตยัคคานนท์. (2538). **นักบริหารทันสมัย**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์บัตเตอร์ฟลาย.
- กรรมการมูลนิธิมหามกุฏราชวิทยาลัย. (2521). **ลักษณะการปกครองคณะสงฆ์ไทยโดยสังเขป ในประวัติการปกครองคณะสงฆ์ไทย**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหามกุฏราชวิทยาลัย.
- เกษม วัฒนชัย. (2552). “พฤติกรรมผู้นำในการครองตน ครองคน และครองงาน ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทฤษฎีของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี”. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- กาญจนา ไชยวงศ์. (2548). “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลของสถานประกอบการอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม ในจังหวัดปทุมธานี”. **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- กัลยา เนติประวัติ. (2544). “การยอมรับรูปแบบการจัดองค์การทางสังคมแบบใหม่ ตามหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองและสังคมที่ดีในองค์การภาครัฐ ศึกษากรณีสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กรุงเทพมหานคร”. **วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- กรมการศาสนา. (2537). **หลักสูตรศาสนศึกษา สำหรับผู้บวชระยะสั้น**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนาและสำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ. **หลักการบริหารและการจัดการวัดในยุคโลกาภิวัตน์**. กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิชัยพัฒนา.

- จิรพรรณ กาญจนจิตรา. (2536). **การพัฒนาชุมชน**. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- จิตรี ภู่อระกุล. (2545). “การบริหารจัดการกลุ่มอาชีพหัตถกรรมจาก ในเขตพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์”.
วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- เฉลิม เทียงสงฆ์. (2549). “การศึกษาพฤติกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน
สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2”. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต**.
บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ชัยอนันต์ สมุทวณิช. (2541). **Good Governance กับ การปฏิรูปการศึกษา - การปฏิรูปการเมือง**.
ม.ป.ท. : ม.ป.พ..
- ไชย ณ พล. (2537). **การปกครองของพระพุทธเจ้าระบอบธรรมธิปไตย**. กรุงเทพมหานคร: พิมพ์
ลักษณ์.
- บวรศักดิ์ อุวรรณโณ. (2542). **การสร้างหลักธรรมาภิบาลในสังคมไทย**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์
วิญญูชน.
- ปรณ มหากันธา. (2556). “รูปแบบและกระบวนการบริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเชิงพุทธ
บูรณาการ”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมฺมจิตฺโต). (2549). **พุทธวิธีการบริหาร**. พิมพ์ครั้งที่ 4.
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). **พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย**.
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.